

**15–16 KASIM 2008 TARİHLERİNDE YUNANİSTAN’IN VOLOS
ŞEHRİNDE DÜZENLENEN “BALKANLARDA SINIRAŞAN SUÇLAR”
KONULU KONFERANS RAPORU**

Yunanistan Savcılar Birliği’nin, Yunanistan Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları ile Uluslararası Göç Örgütünün desteğiyle düzenlediği “Balkanlarda Sınıraşan Suçla” konulu Konferansa, Ülkemizin yanısıra Uluslararası Savcılar Birliği, Sırbistan, Romanya, Arnavutluk, Bulgaristan temsilcileri ile Yunanistan’ın çeşitli Mahkemelerinde görev yapan savcı ve hakimler katılmıştır.

KONFERANS GÜNDEMİ VE YAPILAN SUNUŞ ÖZETLERİ:

15 Kasım 2008

I-AÇILIŞ OTURUMU

1- Açılış Konuşması: Yunanistan İstinaf Mahkemesi Savcısı, Yunanistan Savcılar Birliği Başkanı Sotirios Bagias

Yunanistan Savcılar Birliği’nin ilk defa Yunanistan Adalet Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının desteği ile bir Konferans düzenlediğini, bunun Yunanistan Savcılar Birliğinin güçlü bir konuma geldiğinin göstergesi olduğunu, çeşitli Balkan Ülkelerinden gelen meslektaşlar ile sınıraşan suçlar konusunda tartışma ve bilgi alışverişinde bulunma imkânının sağlanacağı bu Konferansa büyük önem verdiklerini ifade etmiş ve katılımcılara teşekkür etmiştir.

2- Uluslararası Savcılar Birliği (IAP) Genel Danışmanı Elizabeth Howe,

IAP’ın Savcılara ilişkin dünya çapında faaliyet gösteren tek örgüt olduğunu, 1995 yılında kurulan ve sivil toplum örgütü niteliğinde olan örgütün yaklaşık 128 kurumsal üyesi ve pek çok bireysel üyesinin bulunduğunu, suçların gideren küresel ve sınıraşan bir boyut kazandığı günümüzde örgütün giderek önem kazandığını, kendisinin IAP’ın genel danışmanı olarak diplomatik bir

rolünün olduğunu, bu Konferansa örgüt olarak önem verdiklerini, bu tür Konferansların işbirliğini güçlendirdiğini, Birleşmiş Milletler Raporlarına göre Doğu Avrupa Ülkelerinde yolsuzluk suçlarının daha çok işlendiği ve siyaset ile yolsuzluk arasında büyük bir ilişki olduğunu, Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi (SECI) ve Güneydoğu Avrupa Savcılar Grubu (SEEPAG) 'ın suçlarla mücadele alanında bu bölgede ihtiyaç duyulan işbirliği açısından önemli platformlar olduğunu, dünyada savcılarının birbirleri ile iletişim ve işbirliği halinde olmalarının büyük önem taşıdığını ifade etmiştir.

3- Stamatios Daskalopoulos, Yunanistan/ Larissa İstinaf Mahkemesi Savcısı,

Sunuşunda özellikle Arnavutluk ile Yunanistan sınırı arasında meydana gelen uyuşturucu kaçakçılığı faaliyetlerinden bahsetmiş, sınırların açılmasını, göç dalgasının ve Rusyanın dağılmasından sonraki sürecin bu suçların artışında rol oynayan önemli faktörler olduğunu, Arnavutluk mafyasının uyuşturucu ticareti konusunda çok etkin olduğunu, sınıraşan uyuşturucu ticaretine yönelik operasyonlarda 1987-2001 yılları arasında 877 kg. eroin, 900 kg. haşhaş ele geçirildiğini, uyuşturucunun Balkanlara Türkiye-Bulgaristan üzerinden geldiğini ve daha sonra İtalya ve diğer batı Avrupa Ülkelerine götürüldüğünü, Avrupa Birliğinin uyuşturucu ile mücadele programının daha çok organize suçlar bağlamında olduğunu, uyuşturucu ile mücadele konusunda sadece Balkan Ülkeleri arasında işbirliği yapılmasının yeterli olmayacağını, kolluk kuvvetleri ve yargı makamları arasında uluslar arası işbirliğinin şart olduğunu vurgulamıştır.

4- Irena Bjelos, Sırbistan/Belgrad İlk Derece Mahkeme Savcısı,

Sırbistan savcılık teşkilatı, suçlarla mücadeleye yönelik ceza yasası ve ceza usul yasası hükümleri, özellikle kolluk tedbirleri hakkında ayrıntılı bilgiler verdiği sunuşunda, Balkanlarda ortak değerlere sahip ve farklı dilleri konuşan 140 Milyon insanın yaşadığını, Ülkelerin farklı yasal düzenlemeleri ve ceza yasaları olduğunu, suçlarla mücadele açısından Ülkelerin birbirlerinin sistemlerini bilmelerinin önemli olduğunu, yargı camiasında faaliyet gösteren kişiler arasında siyasi mülahazalardan bağımsız, ileri düzeyde bir işbirliğinin şart olduğunu ifade etmiş ve organ ticareti konusundaki bir davadan örnek vermiştir.

5- Esin Özbilgin, Türkiye/Yargıtay Cumhuriyet Savcısı,

Sunuşta, Ülkemizdeki insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede yasal çerçeve, taraf olunan uluslararası anlaşmalar ve diğer ülke ve örgütlerle yapılan işbirliği faaliyetleri konusunda bilgiler verilmiş, Ülkemizin organize suçlarla mücadeleye yönelik etkili yasal düzenleme ve hukuki çerçeveye sahip olduğu ifade edilmiş, ayrıca sınıraşan örgütlü suçlarda ülkemizin stratejik bir konumda olduğu ve diğer ülkelerle ve örgütlerle işbirliğine büyük önem verildiği vurgulanmıştır.

Sunuşun son bölümünde sınıraşan niteliğe sahip suçlarla Ülkelerin tek başlarına mücadele etmelerinin imkansız olduğu, bu tür suçlara etkin bir şekilde cevap verilebilmesi için diğer ülkelerle sıkı bir işbirliği ve eşgüdüm halinde hareket etmenin ve ülkelerin tek ve güçlü bir duruş sergilemesinin önemli olduğu, uluslararası anlaşmaların imzalanmasının tek başına yeterli olmadığı, bu anlaşmaların iyiniyetli olarak ve pragmatik bir yaklaşımla, işbirliği ruhu içinde hayata geçirilmesi gerektiği, bu kapsamda adli işbirliği mekanizmalarından olan suçluların iadesi ve adli yardımlaşma taleplerinin en hızlı ve iyi bir şekilde yerine getirilmesinin bu suçlarla etkin mücadelede büyük katkı sağlayacağı, ortak soruşturma ekiplerinin kolluk kuvvetleri arasında iyi bir şekilde işlediği ancak savcılıkların uluslararası niteliğe sahip ortak soruşturma ekiplerinin faaliyetlerine biraz çekingen yaklaştığı, bir başka deyişle ortak soruşturma ekiplerinde savcıların daha etkili bir role sahip olmaları gerektiği vurgulanmıştır.

6- Nanou Florian, Romanya/ Organize Suçlar ve Terörizm Suçlarını Araştırma Direktörlüğü Başsavcısı

Romanyadaki savcılık teşkilatı hakkında bilgiler vermiş, özellikle kendi çalıştığı Direktörlüğün faaliyetlerinden bahsetmiş, organize suçlarla mücadelede elde edilen sonuçlara ilişkin istatistiki bilgiler vermiş ve SECI'nin bölgede etkin bir işbirliği mekanizması olduğunu, Romanya'da organize suçlar ve terör suçları ile ilgili uzmanlaşmaya önem verildiğini, bu tür suçlarla mücadelede meslektaşlararası doğrudan temasların önem taşıdığı, hatta her ülkeden belirlenecek temas noktaları arasında düzenli bilgi alışverişine imkan veren toplantıların yapılmasının yararlı

olacağını ifade etmiştir.

7- Profesör Elli Simenou Kastanidou, Selanik Aristotle Üniversitesi Hukuk Fakültesi- Ceza Hukuku

Organize suçlarla mücadelede Avrupa Birliği (AB) düzenlemeleri ve kurumları hakkında bilgiler vermiş, bu bağlamda AB'nin uyuşturucu, karaparanın aklanması, insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı, terör, suçtan ve elde edilen gelirlerin müsaderesi alanında pek çok adımlar atıldığını, Avrupa Polis Teşkilatı Europol'ün yetkilerinin artırıldığını, Avrupa Adli İşbirliği Birimi Eurojust'ın faaliyete geçtiğini ve organize suçlarla mücadelede önemli bir koordinasyon görevi yürüttüğünü, OLAF'ın karapara ile mücadelede etkin bir kuruluş olduğunu, Amsterdam Anlaşması ile birlikte AB Ceza Hukuku ile ilgili düzenlemelere yer verilmeye başlandığını, organize suçlarla mücadelede güvenlik ile özel hayatın korunması arasındaki dengenin iyi kurulması gerektiği, özellikle yasadışı telefon dinlemelerinin önüne geçilmesi gerektiğini, AB'nin organize suçlarla mücadele alanındaki yaklaşımının özel hayatın gizliliğinin korunması olduğunu belirtmiştir.

Konferansın Resmi Açılışı

Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Volos Belediye Başkanı, Yunanistan Yargıtay Başsavcısı Vekili, Yunanistan Parlamentosu temsilcisi, Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Yunanistan temsilcisi tarafından resmi açılış konuşmaları yapılmış, bu konuşmalarda özetle Yunanistanın sınıraşan örgütlü suçlarla mücadeleye büyük önem verdiği, özellikle insan ticareti ve göçmen kaçakçılığından çok mağdur bir ülke olduğu, bu Konferansa da bu sebeplerle büyük önem atfedildiği ve ilgili Kurumlarca destek verildiği, Yargının her tür siyasi etkiden uzak bağımsız bir organ olması gerektiği, Ülkeler arasında adli alanda etkin işbirliğinin sağlanması gerektiği

vurgulanmıştır.

II. OTURUM

1- Shelqim Hajdari, Arnavutluk/ Tirana İstinaf Mahkemesi Başsavcısı,

Arnavutluk'taki savcılık teşkilatı, organize suçlarla mücadelede Arnavutluk mevzuat düzenlemeleri, tanık koruma sisteminin işleyişi, Arnavutluğun taraf olduğu bu alandaki uluslararası anlaşmalar konusunda bilgiler vermiştir.

2- Haralambos Vourliotis, Atina İstinaf Mahkemesi Başsavcısı,

Açılan sınırlar sonucunda suçların artık ulusal alandan çıkıp sınıraşan boyut kazandığını, sınıraşan suçlarda komşu ülkelerin birbirleriyle ilişkilerinin önem taşıdığını, sınıraşan suçların hem bireysel hem de organize şekilde işlenebileceği, UNICEF raporlarına göre her yıl 1 milyon çocuk cinsel istismar ve kölelik suçlarına maruz kaldığını, suçların mobilize bir hal aldığı günümüzde mücadelenin yeni metodlarla yapılması gerektiğini, suçlardan elde edilen çok yüksek meblağdaki gelirlerin yasal şirketlere aktarıldığı, böylece pek çok kişinin bu suç faaliyetlerine katıldığını, suçtan elde edilen gelirlerin aklanması ile pek çok suçun iç içe geçtiğini, örneğin insan ticareti suçunun bünyesinde yolsuzluk ve karapara suçlarının bulunabildiği, yasal düzenlemelerin yeni suç tipleri ile mücadelede yetersiz kalabildiğini, örneğin insan ticareti suçu ile mücadeleye yönelik uluslararası anlaşmalarda insan ticareti suçunun ortak bir tanımının bulunmadığını, Ülkelerin sistematik faaliyette bulunmaları gerektiğini, suçlarla mücadele edip ruh huzuru sağlanmadığı müddetçe yaşam kalitesinin artırılmayacağını ifade etmiştir.

3- İvan Petrov, Bulgaristan/Sofya İstinaf Mahkemesi Savcısı,

Bulgaristan'da suçlarla mücadeleye yönelik 2002 yılında kabul edilen "Ulusal Suç Strateji" belgesi bulunduğunu, bu kapsamda pek çok yasanın kabul edildiğini, 2003 yılında insan ticareti ile mücadele yasasının çıkarıldığı ve bu yasa ile insan ticareti suçunun tanımın getirildiğini, Bulgaristan'ın organize suçlar, yolsuzluk ve suçtan elde edilen gelirlerin aklanması konusundaki Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve OECD anlaşmalarına taraf olduğunu, Strateji Belgesinin terörizm ve uyuşturucu ile mücadeleye yönelik bölümlerinin de bulunduğunu, 2006 yılı Mayıs

ayında yürürlüğe giren yeni Ceza Usul Yasasında basitleştirilmiş suçlu iadesi usulü, cezai alanda uluslararası işbirliği, müsadere, karapara ile mücadele ve ceza kararların yerine getirilmesine ilişkin hükümlerin yer aldığını, insan ticareti suçu ile mücadelede mağdurların polis ile bağlantıya geçmesinin sağlanması ve mağdurların aileleri de dahil olmak üzere korunmasını sağlayacak etkin tedbirlerin alınması gerektiğini, bu suçun özel bir suç tip olarak algılanması ve özel usul kuralları, özel yasalar, ispat külfetinin tersine çevrilmesi gibi yöntemlerle mücadele edilmesi gerektiğini, ayrıca bu suçlara yönelik kamuoyunda bilincin artırılması amacıyla özel çalışmaların yapılması gerektiğini belirtmiştir.

4- Vilma Ruskovska, Makedonya/Üsküp İlk Derece Mahkemesi Savcısı- Organize Suçlar Kovuşturma Bölümü

Makedonya'da savcılık sisteminin son yıllarda büyük bir reform sürecinden geçtiğini, organize suçlar ve yolsuzlukla mücadeleye yönelik özel birimler kurulduğunu, suçluların hiç bir ülke veya başka bir şeyi önemsemediğini, bu alanda görev yapan değişik ülke savcılarının politik konulardan bağımsız olarak sadece işbirliği anlayışı ile biraraya gelmeleri gerektiğini, Yunanistan ve Makedonya arasında suçlarla mücadele alanında iyi bir işbirliğinin bulunduğunu, bazı büyük uyuşturucu davalarında iki ülke makamları arasındaki iyi işbirliği sonucunda başarı sağlandığını, Makedonya'nın göçmen kaçakçılığı konusunda büyük sorunlarının olduğunu, bölgesel düzeyde yapılan SEEPAG toplantılarının daha çok tecrübe değişimine dayandığı, operasyonel faaliyetinin olmadığını, Balkan Ülkelerinden birer temas noktasının atanmasının ve bu temas noktaları arasında düzenli toplantı yapılmasının bu suçlarla mücadelede yararlı olacağını ifade etmiştir.

16 Kasım 2008

Bütün Katılımcılar için Yuvarlak Masa Tartışma Bölümü

Bu bölümde tüm sunuşların bir özeti yapılmış ve özetle aşağıdaki görüşler üzerinde fikir birliğine varılmıştır.

- 1 Balkanlarda sınıraşan suçlar giderek artan önemli bir sorundur.
- 2 Volosta gerçekleştirilen Konferansa benzer toplantıların gerçekleştirilmesi diğer ülke sistem ve sorunlarını anlama ve uygulayıcılara ışık tutma açısından çok yararlıdır.
- 3 Balkanlarda sınıraşan suçlarla etkin bir şekilde mücadele edebilmek için yakın, güçlü

bir işbirliğine ihtiyaç bulunmaktadır.

- 4 Balkanlarda hukuk uygulayıcıları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla ortak veri tabanları oluşturulması, her ülkeden bir temas noktasının belirlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Saygılarımla arz ederim. 18/12/2008

Esin ÖZBİLGİN
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı